

уявне вбивство Юдою Прочанина. Перед цим чоловіки випробували долю, кинувши монетку на аверс чи реверс: то хто ж буде в ролі вбивці, а хто в ролі жертви? Виставу завершує відкритий фінал у стилі ібсенівського «театру ідей», що детермінує розгортання екзистенційного мотиву непередбачуваності, гри долі, умовності й невизначеності.

ПРИХОДЬКО Петро
аспірант, м. Переяслав

СТРАТЕГІЇ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНСЬКОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ПІСЛЯ 1991 РОКУ: ПОСТКОЛОНІАЛЬНА РЕВІЗІЯ

Протягом тривалого часу український соціокультурний, зокрема й медійний простір перебував під значним впливом меседжів російського нарративу, що засвідчує колоніальний стан України і в період здобуття незалежності (після 1991 року). Зрештою, не випадково події повномасштабного вторгнення російського агресора на територію України в лютому 2022 р. американський історик Т. Снайдер називає «останньою постколоніальною війною».

Попередні десятиліття в Україні позначені значним впливом медіа, що, відповідно, формували позитивний образ росії та сприяли інкорпорації російських меседжів до українського соціокультурного простору й формуванню позитивного ставлення громадян України до культурних, політичних, соціальних, інформаційних та інших явищ у самій росії. Така колоніальна ситуація була частиною загальної гібридної війни росії на теренах України та стратегією формування гібридного соціокультурного простору в Україні, у якому російське та українське позиціонувалося як нероздільне, а події в росії позиціонувалися за допомогою українських медіаресурсів як важливі для громадян України. Крім того, зазначені явища були представлені як позитивні, тобто діяльність окремих українських медіа (телеканали «Інтер», «Україна», «Тоніс», «1+1», преса на кшталт газет «Вести», «МК», «Киевские ведомости» тощо) була спрямована на «відбілювання» російського нарративу або ж його репрезентацію як нарративу «великої» культури, що має важливий епістемологічний статус у світовому культурному контексті та який водночас реактуалізує вітальний імпульс для розвитку українського соціокультурного виміру, що має функціонувати в єдності з російським. Діяльність українських медіа (газети, радіо, телеканали, інтернет-простір тощо) підпадала під категорію пропагандистських, оскільки в їх роботі були використані технології нав'язування певних образів іншому соціокультурному світу, який мав бути наближеним до семіотики російської дійсності, до явищ її культурного середовища та медіареальності тощо.

Не випадковим є те, що під час повномасштабного вторгнення у 2022 році, значної шкоди було завдано тим об'єктам культурної спадщини, що позначають іманентні риси української ідентичності, є маркерами українського

соціокультурного простору, який евентуально є відмінним від російського. Атака на с. Іванків, у якому постраждав лише музей із роботами М. Примаченко, засвідчує, що така атака мала спрямований характер і її завданням було знищення мистецької спадщини, яка є частиною українського культурного нарративу. Аналогічною за своєю суттю є атака на маріупольський драматичний театр: об'єкт мистецтва стає мішенню для російського агресора, який не зупиняється навіть перед написом «ДЕТИ». Кадри зі скиданням бомб на маріупольський драмтеатр облетіли світові медіа та стали один із символів розриву з російським світом, який тепер позиціонується як світ рашистський, тобто фашистський за ідеологією, нацистський за продукованими нарративами й терористичний у своїй фундаментальній сутності.

Рашистський агресор намагався знищити музей Григорія Сковороди у Богодухівському на Харківщині, щоб у рік 300-річчя з дня народження видатного українського філософа завдати величезного руйнівного удару не лише по об'єктах критичної для енергетики інфраструктури, а й також по об'єктах культурної спадщини, що є критично важливими для формування українського нарративу спротиву. Зокрема й засобами культури. У Херсоні загарбники пограбували залу українського краєзнавчого музею, а в Мелітополі знесли пам'ятник Шевченкові. Усе це засвідчує, яку важливу роль для формування свідомості, медіапростору, інформаційно-цифрової реальності відіграють об'єкти культури. І водночас зауважимо, що інтеграцію меседжів про ці об'єкти в інокультурне середовище має важливе значення для просування певних нарративів. росія десятиліттями інкорпорувала в український світ свої нарративи про об'єкти культури, залучаючи до цього діяльність і українських медіа, які копіювали меседжі російського світу й реалізували стратегії гібридної війни, яка була вигідна росії.

Отже, проросійські нарративи через новинний простір і медіаконтент різного характеру навіть із проголошенням Незалежності України тенденційно проникали в дискурс української реальності через форми мистецької рефлексії на каналах, в оглядах у журналах і газетах із метою лобіювання рашистських політичних меседжів в українському медійному просторі. Вивчення контенту українських медіа, починаючи від 1991 року, має важливе значення в аспекті стратегій ревізювання колоніального минулого й формування українського нарративу майбутнього в парадигмі цілковитого розриву з соціокультурної дійсністю, яка у світі має позиціонуватися як дійсність країни-терориста.

СЕНЧИЛО-ТАТЛІЛОГЛУ Надія
канд. філол. наук, доцент, м. Київ

УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКІ МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ: РЕТРОСПЕКТИВА ЛІТЕРАТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Вивчення особливостей міжкультурних комунікацій на основі художньої літератури дозволить глибше зрозуміти особливості культурних взаємин між